

інфраструктури, здійснити масштабні проекти будівництва автомобільних шляхів, аеропортів, залізниць, портів, енергетичних та комунальних систем.

В якості пріоритетних напрямів застосування ДПП повинні розглядатись об'єкти виробничої інфраструктури за умови збереження їх в державній власності і створення ефективної системи регулювання і контролю зі сторони органів державної влади за діяльністю приватних компаній: автомобільні та залізничні автомагістралі, порти, електростанції комунальні системи тощо.

Підводячи підсумок, слід зазначити, що досвід європейських країн показав, що при правильному формуванні структури використання механізмів державно-приватного партнерства, воно є надзвичайно вигідним як для державного, так і для приватного сектору, а особливо для населення. А від того на скільки повною, якісною буде законодавча база, економічна і організаційна обробка всіх аспектів державно-приватного партнерства, залежить успіх або невдача реалізації цих соціально-політичних, економічних господарських відносин в Україні.

ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ДОГОВОРУ КОНЦЕСІЇ

О. І. МІХНО, канд. юрид. наук, доц. кафедри правового забезпечення господарської діяльності Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова, м. Харків

Концесія відповідно до п. 1 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про концесії» від 16.07.1999р., № 997-XIV зі змінами та доповненнями – це надання з метою задоволення громадських потреб уповноваженим органом виконавчої влади чи органом місцевого самоврядування на підставі концесійного договору на платній та строковій основі юридичній або фізичній особі (суб'єкту підприємницької діяльності) права на створення (будівництво) та (або) управління (експлуатацію) об'єкта концесії (строкове платне володіння), за умови взяття суб'єктом підприємницької діяльності (концесіонером) на себе зобов'язань по створенню (будівництву) та (або) управлінню (експлуатації) об'єктом концесії, майнової відповідальності та можливого підприємницького ризику.

Договором концесії чи концесійним договором визначається договір, відповідно до якого уповноважений орган виконавчої влади чи орган місцевого самоврядування (концесієдавець) надає на платній та строковій основі суб'єкту підприємницької діяльності (концесіонеру) право створити (побудувати) об'єкт концесії чи суттєво його поліпшити та (або) здійснювати його управління (експлуатацію) з метою задоволення громадських потреб.

Концесійний договір укладається на строк, визначений у договорі, який має бути не менше 10 років та не більше 50 років.

Концесійний договір вважається укладеним з дня досягнення домовленості з усіх істотних умов і підписання сторонами тексту договору, що дозволяє нам відносити концесійний договір до консенсуальних договорів.

Таким чином, договір концесії є консенсуальним, оплатним та двостороннім. Двостороннім він є у зв'язку із тим, що як у концесієдавця, так і у концесіонера виникають за договором права та обов'язки. Так, концесієдавець має права за договором: здійснювати контроль за дотриманням концесіонером умов концесійного договору; надавати виключне право на створення (будівництво) та (або) управління (експлуатацію) об'єкта концесії; вимагати дострокового розірвання концесійного договору в разі порушення концесіонером його умов; вимагати від концесіонера відшкодування збитків у разі погіршення стану об'єкта концесії, яке сталося з вини концесіонера. До обов'язків концесієдавця слід відносити: передання концесіонеру об'єкта концесії у стані та строки, передбачені концесійним договором; надання концесіонеру своєчасно і в повному обсязі передбачені концесійним договором документів, які підтверджують право концесіонера на створення (будівництво) та (або) управління (експлуатацію) об'єкта концесії; витребування звіту про використання амортизаційних відрахувань; збереження комерційної таємниці концесіонера; не втручання у господарську діяльність концесіонера; якщо для здійснення концесійної діяльності необхідна земельна ділянка, забезпечення її надання у порядку, встановленому Земельним кодексом України тощо.

Концесіонер, як інша сторона, має права за договором концесії: здійснювати підприємницьку діяльність на основі створення (будівництва) та (або) управління (експлуатації) об'єкта концесії; на виключне право на створення (будівництво) та (або) управління (експлуатацію) об'єкта концесії, якщо це передбачено умовами концесійного договору; вимагати розірвання концесійного договору у разі порушення концесієдавцем умов договору і відшкодування збитків, завданих невиконанням умов договору; на продовження строку дії концесійного договору у разі виконання його умов; отримання плати за вироблені товари (роботи, послуги) згідно з умовами концесійного договору; використання амортизаційних відрахувань на відновлення основних фондів, отриманих у концесію; на контрактній основі залучення до виконання спеціальних робіт на об'єкті концесії третіх осіб. При цьому концесіонер несе відповідальність за виконання такими особами умов концесійного договору та законодавства України. До обов'язків концесіонера за договором концесії слід відносити: належне виконання умов концесійного договору; укладення трудових договорів (контрактів) з працівниками – громадянами України; використання на об'єкті концесії технології, матеріалів, техніки вітчизняного виробництва; утримання об'єкту концесії в належному технічному стані; укладення договору оренди землі; після закінчення строку, на який було укладено концесійний договір, передати об'єкт концесії в належному технічному стані концесієдавцю відповідно до умов договору.

Дія концесійного договору припиняється за наявності наступних підстав: закінчення строку, на який його було укладено; ліквідації концесіонера за рішенням суду, в тому числі у зв'язку з визнанням його банкрутом; анулювання ліцензії, виданої концесіонеру на здійснення відповідного виду господарської діяльності; загибелі об'єкта концесії. Концесійний договір може бути розірвано

за погодженням сторін. На вимогу однієї із сторін концесійний договір може бути розірвано за рішенням суду у разі невиконання сторонами своїх зобов'язань та з інших підстав, передбачених чинним законодавством України.

Таким чином, договір концесії оптимально можна і потрібно використовувати під час здійснення господарської діяльності у сфері житлово-комунального господарства, оскільки такий договір дозволяє зацікавити та залучити приватних інвесторів у зазначений сектор економіки, що надасть їм можливість позитивно впливати та розвивати житлово-комунальне господарство в нашій державі.